

Samverkansgruppsmöte 12 maj 2023, minnesanteckningar

Deltagare: Anders Fröberg Västerviks kommun, Henrik Andersson Oskarshamns kommun, Joakim Holm och Emil Fridolfsson Mönsterås kommun, Kristin Bertilius och Viktoria Nilsson Borgholm kommun och BEAB, , Stefan Svensson Viråns vattenråd, Johanna Eriksson Nybro kommun, Carina Pålsson och Eva Hammarström Länsstyrelsen, Sara Paulsson Miljöskyddsinspektör Kalmar, Jan Wågesjö Hushållningssällskapet, Lennart Wennmo Norra Möres vattenråd, Bertil Lundgren och Jan Herrmann Ölands vattenråd, Olof Engstedt Sportfiskarna, Caroline Littlefield Karlsson LNU, Hanna Berggren, Renate Foks och Johan Wegenke från Kalmar kommun, Daphne Thuvevesson Kalmar

Verksamhetsplan 2023 och pågående uppdrag från styrgruppen Hanna/Renate

CALLUNA har fått i uppdrag att beräkna beting för varje kommun i KSK. Detta har blivit uppskjutet på grund av att SMHI ännu inte släppt nya data (PLC7) att basera beräkningarna på. Ingen idé att göra nya beräkningar förrän detta är släppt då PLC6 och PLC6.5 båda är baserade på data <2014. Enligt Lena Eriksson på SMHI bör PLC7 släppas närmsta veckorna. Målet är att detta ska vara klart i höst och resultatet ska redovisas muntligt på ett möte med Kalmarsundskommissionen.

Styrgruppen vill att Kustmiljöturné 2023 ska anordnas tillsammans Länsstyrelsens vattenenhet och Linnéuniversitetets forskar-nätverk Kunskapsmiljö, en kick-off för arbetet med Vattenmyndighetens nya [åtgärdsplan](#) gällande Södra Östersjöns vattendistrikt 2022-2027. Kick-offen kommer hållas under september på LNU, ett datum föreslås till styrgruppen 2 Juni 2023. Vi försöker till dess hitta gemensamma knypunkter att diskutera kring:

- Vem är ansvarig för att åtgärden implementeras, egentligen? Det står t.ex. att det ligger på kommunnivå att samverka med perspektivet avrinningsområde – *vem* tar initiativet rent praktiskt från planering till utförande?
- Kommunerna kanske kan dela med sig av respektive arbete med att följa åtgärdsprogrammet, hur ligger man till, vad kan vi lära av varandra?
- Delåtgärdsprogram för Södra Östersjöns vattendistrikt fokuserar på torka och vattenbrist, här har ej kommuner några åtgärder utlagda på sig utan det är länsstyrelsen som ska agera rådgivare. Kanske ett studiebesök till bevattningsdamm med multifunktionalitet kan vara passande som koppling till detta?

Sara informerar att Vattenmyndigheten kommer ta fram ett underlag /checklista som ska vara till hjälp till kommunerna i åtgärdsarbetet. Carina informerar om ett Formas-projekt som LST, Västervik och SLU jobbar med att placera våtmarker rätt i landskapet. Daphne informerar om en [föreläsning](#) ("How excess nitrogen creates yield drag, John Kempf and Advancing Eco Agriculture") från USA om hur de hanterar torka och tydligen är det en stor skillnad hur man gödslar vid torkan än när det finns mer vatten.

Interreg-projektet "WaterMan" är i startgrupparna med Region Kalmar, Kalmar och Västerviks kommun samt Kalmar vatten som projektpartners tillsammans med organisationer från 6 andra länder kring Östersjön. Projektpartners jobbar lokalt med konkreta pilotprojekt och delar sedan erfarenheter. Syftet med WaterMan är att utveckla och testa metoder som bidrar till en långsik-

tigt hållbar vattenförsörjning i Östersjöområdet. Delprojekten behandlar allt ifrån återföring av dagvatten, återanvända vatten från simbassänger, rening av avloppsvatten för bevattning av parker, grönområden och jordbruk. Stort fokus på att öka medvetandegraden och acceptansen hos allmänheten om att vattenåteranvändning kommer behöva öka i framtiden.

Kalmars roll:

- Vattenförsörjningsplan ska uppgraderas med plan för återanvändning av dagvatten/avloppsvatten
- Mobil lösning för att rena avloppsvatten för bevattning
- GIS-verktyg för identifiering av mark med vattenhållande egenskaper

Västerviks roll:

- Multidamm: dagvatten återförs och kan användas till bevattning av fotbollsplaner, fungera som branddamm mm

Vattenmodellen: Renate gav oss en uppdatering om det pågående arbetet att få fram en smidig och bärbar fysisk modell (hydromorfologi) att kunna ta med sig. Syftet är att få fram ett pedagogiskt verktyg som lätt ska kunna visa vattnets väg från att det når marken i form av nederbörd och hur olika åtgärder ger olika effekt(er). Detta arbete började på möte med vattenråd i KSK och har nu blivit en arbetsgrupp som ska ta fram modell som kan tas med till mässor, marknader, markägare möten och skolor. Anmälan till arbetsgrupp kan göras till Renate. Caroline förslår att det även kan visas i nya simhallen.

Rapport från Race for the Baltic-möte i Stockholm, Information Mission EU

Renate informerar om RftB och vad som kommer därifrån, intressanta projekt som:

- en metod utarbetad av LIFE IP Rich Waters för att beräkna internbelastning i sjöar. Handbok finns [här](#).
- Simrishamn testar att använda Dia Pure i avloppsvattenrening.
- Katrineholm har anlagt en dagvattenvåtmark i samverkan med Amazon.
- Kalmar har utvecklat metod för skonsam muddring och sedimentåtervinning.

Besök på KTH där det gavs föreläsningar av forskare vid WaterCentre, för intresserade, besök [WaterCentre@KTH – Innovations for the Blue Planet | KTH](#) för att ta del av webinarium och nyhetsbrev. Det diskuterades PFAS och nanotekniker, mättekniker, planering och uppföljning av dagvattenlösningar med besök i Norra Djurgårdsstaden för att kika närmre på dagvattenlösningar.

Sara informerar också om en kommande webinarium om TFA som en är sort PFAS ämne som trivs i vatten och är en okänt problemmedel. Länken kommer läggas ut i slutet av maj, är ni intresserade så håll utkik [här](#). Johan informerar om att det pågår ett studentarbete om PFAS i Törnebybäcken, Lo Karlsson. Viktoria nämner att ny lagstiftning innebär att man ska prova PFAS i dricksvattnet, får ej överstiga 4 ng, jämfört med tidigare riktlinjer om 100 ng... Daphne tycker att vi borde ha en ytterligare diskussion om vad man kan göra för att lösa problemen med PFAS.

LEVA – uppdatering, planer *Johan Wegenke/Jan Wågesjö*

Utmaningar och goda nyheter, bland annat Danesjö våtmark som kan vara 20 ha. Jan presenterar förslag att söka pengar med HS i "i strategisk plan" (?) har utvecklat till att starta demogårdar och samla kunskap och exempel.

Carina informerar att LST kommer göra en ny utlysning kommer från LOVA, kan vara god idé att förbereda projektansökningar. Vidare att LST söker ett LIFE projekt där biotopåtgärder (ex. borttagning av vandringshinder, våtmarker) kan genomföras (natura 2000). Stefan berättar att Virums vattenråd har gett uppdrag till konsultbolag att kartlägga möjliga områden för att återställa våtmarker. Jan tipsar att det är viktigt att sådana resultat presenteras på rätt sätt och inte som förslag utifrån. Markägare ska vara delaktig ute i fält. Stefan håller med. Eva Hammarström rekommenderar Nybro kommuns Fördjupade översiktsplan som inspirationsläsning då den på ett bra sätt tar i beaktning hur man bör ta hänsyn till vattenmiljön.

Notering: På grund av tidsbrist fick vi prioritera bort vad som är på gång i kommunerna.

Avslutade med trevligt studiebesök till Törnerums våtmark